Yttrande av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av rådets beslut 2003/17/EG vad gäller likvärdighet av fältbesiktningar i Ukraina av utsäde av stråsäd och om likvärdighet av stråsäd som produceras i Ukraina

[COM(2020) 137 final – 2020/0053 (COD)]

(2020/C 429/35)

Föredragande utan studiegrupp: **Arnold PUECH D'ALISSAC**

Remiss	Europeiska unionens råd, 17.4.2020
	Europaparlamentet, 16.4.2020
Rättslig grund	Artikel 43.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Sektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av sektionen	29.6.2020
Antagande vid plenarsessionen	18.9.2020
Plenarsession nr	554
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	213/1/4

1. **Bakgrund och kommissionens förslag**

1.1 Genom rådets beslut 2003/17/EG ([1]) beviljas vissa länder utanför EU likvärdighet för fältbesiktningar och produktion av utsäde av vissa arter ([2]).

1.2 Dessa bestämmelser för utsäde som skördas och kontrolleras i dessa länder ger, när det gäller utsädets egenskaper och möjligheterna till undersökning av utsädet, samma garantier för säkerställande av utsädets identitet samt för märkning och kontroll som de bestämmelser som tillämpas på utsäde som skördas och kontrolleras inom unionen.

1.3 Ukraina hör inte till de tredjeländer som är upptagna på förteckningen i beslut 2003/17/EG och därför är det för närvarande inte möjligt att importera stråsäd som skördats i landet till Europeiska unionen. Ukraina har lämnat in en begäran till kommissionen om att stråsäd från landet ska omfattas av rådets beslut 2003/17/EG vad gäller likvärdighet.

1.4 Till följd av begäran har kommissionen granskat den tillämpliga lagstiftningen i Ukraina samt landets system för fältbesiktning och certifiering av utsäde av stråsäd. Det konstaterades att landets krav och system är ”likvärdiga” med unionens och ger samma garantier som unionens system.

1.5 Kommittén föreslår därför att det ukrainska utsädet ska erkännas som likvärdigt med utsäde av stråsäd som skördas, produceras och kontrolleras i Europeiska unionen genom ett beslut av Europaparlamentet och rådet.

2. **Kommentarer och rekommendationer**

2.1 EESK tar del av det positiva resultatet av den granskning som kommissionen utfört i Ukraina i enlighet med de krav som anges i bilaga II till beslut 2003/17/EG, i syfte att erkänna likvärdigheten i de rättsliga kraven och de offentliga kontrollerna i fråga om certifiering av utsäde av stråsäd. EESK noterar dock att man i granskningsrapporten konstaterar att vissa standarder inte helt överensstämmer med EU:s krav, i synnerhet kraven på isoleringsavstånd för certifierat utsäde av

([1]) EUT L 8, 14.1.2003, s. 10.

([2]) I enlighet med rådets direktiv 66/401/EEG (EGT L 125, 11.7.1966, s. 2298), 66/402/EEG (EGT L 125, 11.7.1966, s. 2309), 2002/54/EG (EGT L 193, 20.7.2002, s. 12) och 2002/57/EG (EGT L 193, 20.7.2002, s. 74).

sorghum, som är lägre, sortrenhet i de föräldralinjer som används för produktion av hybridutsäde av majs och andelen utsäde av andra arter för certifierat utsäde av majs.

2.2 EESK ställer sig, i linje med sina tidigare yttranden ([3]), bakom det aktuella lagstiftningsförslaget, men föreslår att tillämpningen av det skjuts upp till dess att EU efter en utvärdering fått garantier för att de begränsningar som fastställs i granskningsrapporten har åtgärdats, att produktionsstandarderna i Ukraina nu är helt förenliga med EU:s krav, att avsaknaden av illojal konkurrens garanteras och att skadliga effekter på miljön är uteslutna.

2.3 Kommittén instämmer i att ett erkännande av likvärdigheten kan gynna dem av EU:s utsädesföretag som är verksamma i Ukraina, potentiella EU-importörer av utsäde från detta land och EU:s jordbrukare, som hädanefter får tillgång till ett bredare utbud av utsäde. Man måste dock uppnå ett system för importkontroll som fungerar som en spegel och samma konsumentskydd måste säkerställas på båda sidor.

Konkurrensen måste kontrolleras åt båda hållen så att inte handelsvillkoren för europeiska organisationer som är verksamma i EU snedvrids.

2.4 EESK vill emellertid betona vissa tekniska aspekter rörande metoderna för utsädesproduktion som skiljer sig åt mellan Ukraina och Europeiska unionen, särskilt vad gäller tillgången till växtskyddsmedel. De ukrainska producenterna har tillgång till ett större utbud av växtskyddsmedel än producenterna i EU och har tillgång till vissa molekyler som är förbjudna i EU. Dessa skillnader leder till en snedvridning av konkurrensen och skulle leda till att produkter som inte uppfyller unionens hälso- och miljöstandarder får komma in på Europeiska unionens territorium. Till de mest betydelsefulla skillnaderna hör tillgången till verksamma ämnen som används för ogräsbekämpning såsom atrazin (som är förbjudet i EU sedan 2003) och acetoklor (som är förbjudet i EU sedan 2012). Utöver hälsokonsekvenserna ger tillgången till dessa ämnen med ett brett verkningsspektrum, långlivadhet, hög teknisk effektivitet beträffande ogräs och låga kostnader de ukrainska producenterna en klar konkurrensfördel. När det gäller skydd mot skadegörare har de ukrainska producenterna fortfarande tillgång till verksamma ämnen i gruppen neonikotinoider, varav vissa är förbjudna i EU, såsom klotianidin, tiametoxam och mycket snart tiakloprid.

2.5 Enligt den europeiska gröna given ska EU:s naturkapital skyddas, bevaras och förbättras och allmänhetens hälsa och välbefinnande skyddas mot miljörelaterade risker. Ukraina måste därför villkorslöst sluta använda sådana kemikalier för utsädesproduktion vars användning EU har förbjudit på sitt territorium. Ukraina måste ha samma nivå på sina krav som unionen, åta sig att strikt följa alla villkor i Parisavtalet och möjliggöra en årlig utvärdering av de ingångna avtalen. Skillnaderna kan inte få fortbestå eller förstärkas ytterligare. I annat fall kan utsädet inte tillåtas på EU-marknaden.

2.6 EESK har tagit del av kommissionens ståndpunkt att erkännandet av certifieringsförfarandena för de berörda produkterna är en teknisk åtgärd. Mot bakgrund av ovanstående och med tanke på att öppnandet av EU-marknaden för produkter från tredjeländer kommer att få ekonomiska och sociala konsekvenser, rekommenderar kommittén kommissionen att innan den fattar beslut genomföra en konsekvensbedömning för att kontrollera att de europeiska producenterna (dvs. förökare och utsädesföretag), och i synnerhet mikro- och småföretag, inte kommer att påverkas av denna åtgärd.

2.7 På grundval av denna konsekvensbedömning, och eftersom det nuvarande frihandelsavtalet med Ukraina inte gör det möjligt att garantera rättvis handel med jämförbara skattemässiga, sociala och miljörelaterade standarder, är det därför nödvändigt att först se över frihandelsavtalet och, mer allmänt, EU:s handelspolitik för att förebygga illojal konkurrens. Kommissionen aviserar för övrigt denna översyn i sitt meddelande av den 16 juni med en ingående granskning av EU:s handelspolitik och inledandet av ett offentligt samråd.

2.8 Detta är särskilt relevant mellan Ukraina och EU för sektorn för utsäde av majs, med en mycket lägre produktionskostnad fritt fabrik i Ukraina (t.ex. uppskattades skillnaden i förhållande till produktionskostnaden i Frankrike till 26 % år 2019). Kombinationen av dessa beslut skulle leda till att de europeiska sektorerna för förökning av utsäde av majs äventyras.

([3]) EUT C 74, 23.3.2005, s. 55, EUT C 351, 15.11.2012, s. 92.

2.9 När lärdomar dras från covid-19-krisen kan beroendet av tredjeländer i en strategisk sektor för livsmedelssuveränitet inte godtas och bör därför hanteras i ett tidigt skede.

Bryssel den 18 september 2020.

Luca JAHIER
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande